

FELVIDÉKI HIRLAP

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor. Félévre 6 kor.
Negyedévre 2 kor. 50 fill. = Egyes szám ára 10 fillér

Főszerkesztő:
Dr. Bóhm Aladár.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. Fuchs Lipót.

Megjelenik: minden csütörtök és vasárnap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Eperjes, Pó-utca 37-ik szám.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Világ béke.

Mindenki, a ki új eszmét hirdet, szükségképpen összehüvelykésébe jön korának gondolkodásával. Azonban, bármint kicsinyléssel és lenézéssel tekint is a világ egy-egy új gondolatra, azt az embert, a ki nek a lelkeben él az igazság gyökere, ez a gúny sem tántorítja el a hivatása útjáról. A gondolatiért kész milliókkal szembeszállni, mert inkább meghal, semhogy megtagadja az igazságot, az eszmét, a melyet neki kellett világra szülnie. Ez az igazság élteit őz s hogyha kintpadra feszítik érte, ott is, akkor is arra törekszik, hogy azt kinyilatkoztassa. Dacos fejét merészen fogja az égbe vetni s a történelem példája szerint dobbant a lábával: Mégis mozog!

Az emberi nagyság mértéke az, hogy a nagy lélek nem törődik a pillanatyai sikerekkel, hanem a jövőbe néz. A jövőért dolgozik minden nagy ember. A méhek hivatását végzi. A mézet, melyét őt megfolytják, átadja az emberiségnek.

A haladás egy lépést sem tudott volna tenni a földön, hogyha az emberiség szembe nem szállt volna a tömeg kicsinylésével. A kultúra történelmének legnagyobb aerája az, a mely új civilizáció alapjait rakta le, mikor a régi pogányság elvált földöntötte és a keresztény eszmék nagyságot behozta az

ókori barbarizmusból. Terjesztőiket kigúnyolták, kinevezték mint a béke hirdetőit napjainkban. Vajjon azt a tizenkét szegény halászt, a ki ott hagyta hajlékát, mert szívük egy eszmétől átűzesedett, nem oly rajongó bolondoknak hirdették, mint ma az örök béke apostolait, a kik nincsenek is új erkölcsi eszméktől áthatva, mert alapjában nem hirdettek mást, mint a mit az tizenkét halászt hirdettek? Pál apostol is említi, hogy őket bolondoknak tartják. De hozzateszi: „Mi tudjuk, hogy a mit hirdetünk: igazság, és az igazságban van az Isten ereje”. Ilyen ereje van az igaz gondolatnak s én illyennek tartom a világ-béke eszméjét is. De bármily kedvezők és csodálatosak is e téren a legutóbbi évtized eredményei, azért tudjuk, hogy ezek csak elvek és nagyon soká lesznek megvalósítva az életben. De tudjuk azt is, hogy meg kell valósulniuk, mert bennük a haladás isteni törvénye nyilvánkozik meg. A haladás pedig oly törvény, a mely minden évben előre viszi az emberi fejlődést, s a melynek előretöréseket megakadályozni emberi erő nem tudja.

Ne higgyék tehát a kételkedők, hogy az a gondolat, a melyet úgy nevezünk: világbéke, csak a legújabb kor bogará! Hogy néhány beteges idealista rajongása. Őh nem! Az örök béke gondolata egykorú ez ember civilizációjával,

sőt ezt a gondolatot hagyja örökségül a görög műveltség a barbár népekre. A béke gondolata tulajdonképpen ott kezdődik, mikor az emberiség megérett arra, hogy különváltszta az anyja jogait, az erőszakot és az erkölcsi rendet.

Tudjuk a görög történelemből, hogy templomokat emeltek a béke papjainak. A rómaiak szintén. És a műveltség terjedése, fokozatos haladása egymásután fogja kiirtani az emberiségből az állati szenvedélyeket s a vele járó bestialitást.

Az örök béke eszméje olyan, mint a lótsz-virág, a melyből a viláozón után új teremést sarjadzott. Nem elég ezt az eszmét hirdetnünk. Törvénynek kell lennünk, hogy szeretet, béke, testvériség uralkodjék a földön. A békének nemcsak gyümölcse a boldogság, de összhangot is teremt a lélekben. Nagyon szerencsétlen az, a ki a boldogságot külső viszonyokban keresi. Belülről kell annak jönnie. S a kiben ez a harmónia nincs meg, azt semmiféle más viszonylat a földön boldoggá nem teheti. Az embereknek pedig épp oly joguk van a boldogsághoz, mint az igazsághoz. Igazság és boldogság E kettő végcélja minden emberi haladásnak. Ez az a két hatalmas sas szárny, a melyek együtt emelnek a magasba s a melyek ha megtörnek, a királyi nyakak is a sárba és porba hull. Igazság és boldogság.

Ezekhez szükséges a lelki béke a családban és a társadalomban.

Ámde vallás nélkül eszméket a tömegbe vinni nagyon nehéz. Már pedig nagy baj, hogy a mai kor-szakban az eszményiség lenézéssel és hanyatlásával a társadalomban a vallásosság is megingott. Pedig *vallás és tudomány* sohasem ellenkeztek egymással. Ellenkezőleg. A tudomány élvezet bennünket a végtelenség küszöbén. Itt a vezetést átveszi tőle a hit és a kifáradt lélekek megmutatja az Isten és a mennyországot.

Hányan vagyunk, a kik sokszor odaadunk volna minden tudásunkat, hogy csepp reménységért, egy kis vigasztalásért. Ezt nem tudja nekünk megadni más, mint a hit, a mely felmutat a csillagok felé s azt mondja: Sursum corda! Emeld fel szivedet! Légy te is a szeretet és igazság krisztusi apostola, mert a ki ily úton halad, elérkezik a békéhez.

Heck János orsz. képv.

Justitia.

Ha a utókor valami szimbolista festője a mi korunkat, a XX-ik század hajnalát vászonra akarná vetni, aligha akadna egyáltalán megfelelőbb és a valósághoz hűvebb jelképe a legdivotabos kölekedési eszköznél, a vágatva száguldó automobilnál. Egyetlen oly ága sincs az emberi szellem megnyilvánulásának, melynek legújabb fejlődését ne jellemenez valami mohó, ideges sietség, kapkodás. E tünetet a gyorsan muldó idő megbűszelésének

TÁRCA.

Mandzsú riadó.

(A „Aranyhalász”, japán mesejétköb.)

Rajkaj a „szobla”,
Nem tér honába,
Falánk tajtája
Kitolng
Sápadt majomját,
Orgazda, tolvaj,
Martalócz, kalmár,
Félbolond.

Kicsiny keresztrel,
Mely csalva veszt el,
Ájtatos szent pap
Jön elebb,
Új hitre szoktat,
Imádni oktat
A maga vézna
Istenén.

Ha benn a pap már,
Bejő a kalmár,
Sötét hajósok
Höz hadat
Pokrócra a pokróc,
Durrubát a matróz,
Bortól ha részeg.
Kéjt ha kap.

Menekve jöttünk,
Halál mögöttünk,
Gyalázat, kánpad,
Gyötrelm.

Fehér utalát,
Órdógi állat
Ódokoló úton,
Üttelen.

Düh van szívünkbe!
Egyvert kezünkkel!
Japán testvér,
Adj segélyt!
Renjeng az ő-föld,
Míg, a ki rá tört,
Küzdök onnan
A léhett!... *Zemljani Arpat.*

NERÓ.

Irta Kócskó Imre. (Folytatás.)

•Kap bizony, akár egy 18 estendősi leányt, ha ő akarja...

Ez a pár sőt hajtogatga magában Balás Gusztáv még akkor is, a midőn már jól éjszakába nyúlt az este és ő még folyton ott himbálódzott abban a téves szobájában, a nád hintaszékben.

A kezében szorongatta azt a szürke kalapot, mint valami örökkébeüreklyét; azt a kalapot, a melyet az arzenyos baba mentett meg az ő számára...

Azt hitte: még most is rajta látja annak a parányi, gödrös kacsockájának lágy, rózsaszín útját. Cirogatta a kalap peremjét, mintha csak az ő edes, kedves, puha kis kezét simogatná...

És ha ez csak ma este vette volna kezdetét, ha nem mutatkozott volna ez a rendellenes állapot már hetek, hónapok, sőt Isten a tudója, hogy mióta már.

Heh, Balás Ágoston, Balás Ágoston! miéért is nem hazasóltál te meg, hisz' nagy Don Juan voltál a magad idejében...

Most már lehetne egy akkora fia, a ki elvehetné...

A kis Gitta az ő fiának a felesége... az ő kis menyecskéje... — A kis Gitta?...

Mélyet, hosszút sőhajott, aztán oda-módosította az elmékkedést, hogy: vagy miéért is nem halasztotta el a böles Isten, legalább vagy 20 estendőkelkel, abbéli szándékat, hogy őt a világra teremtse, úgy ő most csak 28 éves lenne, ő pedig 18. Összéletl pároska...

•Kap bizony akár egy 18 éves leányt is, ha ő akarja...

De vajon tudná-e őt szeretni, egy kiscsit? egy icit, picit?... az nyítt, mint egy jó... apát... azaz, mint egy jó... nagy-bácsi... azaz...

Azaz, hogy bizony ez se volna neki elégséges...

Jaj, de től is forgatta az ő lelki békességét az a Mima néni!... Balás Gusztáv ez időtől fogvást éppen annyit setkenkedett úgy Karikás Fridoliné mellett, mint Gitta körül, sőt a kis

Dini, de még a Neró kutya kegyeit is kereste, mert hisz' — ennyire annyira — valamennyien a familiához tartoznak. Neró azonban gyakran és förtelmesen visszaelt a baráti indulatival; hováhamarabbéppú jászpártjának tekintette Balást, mint akár a Dini fűt.

És Balás türelmes volt, mint a bárány, mint a valóságos cukor bárány. Mivel pedig kismerté Nerónak egy specialis joggyéjét, még azt is megsekkedte, hogy mielőtt Kovácskóhoz ment volna, betért a mézesbábosos és megvártaott egy-egy csomó sítit Neró számára. Ezzel aztán osztatlan gráciájába jutott a vizslának.

Voltak ugyan napok, mikor bánat borult Balás Gusztáv... kétségek között hányt-vertet — kedélyére.

Etele morózus időszakában aztán bős egyedségben ödöngött Kovácsék park-jában, a míg ott benn, delütnyi szokás-ként, táncra kerekedett a fiatalág. Valaki más zongorázott nekik.

Balás leült a kerti lékára, szemkőzt a szalonnál. Hosszan bebámult a parkra néző ablakon, a melyik melletl időnként el-elbent Gitta a táncosa. Szaniszló Kalmán, a fiatal hadnagy karján.

A hadnagy úr a nyáron maródnak jelentvén magát, itt szabadságot a nagybátyjánál: a tanfelügyelőnél.

kellene tekintenünk, a mely esetben örvendhetünk is neki, ha nem állana itt is fenn a régi igazság, mely majdnem minden újítását elválaszthatatlanul egybe van forrva, hogy élvezze a révén, a mi a magán megtérül.

Ahban a nagy mérközésben, melyet az emberiség két hatalmas táborra ügy-szöván a világ kezébe óta egymás ellen folytat, jelenleg — úgy látszik — a maradiakkal szemben a haladóké a győzelem. A nagy tömegek öntudata cserébe, a hatalom tekintélyének alanyatlansága, az emberi jogok zúléásának minél látrabb lobogtatása egy sorvaszja, apasztja a konzervatív táborát azt a tábor, melynek meggyőződése, hogy minden újítás a századoktól ki próbált és bevált szokásoktól és intézményektől való lecsé-kezőbb elérés is rendkívül súlyos és többé-jöv nem tehető következmények-kel jár.

Úgy hiszünk, hogy ha ki tudunk bontakozni az aktuális politika lenyűgöző szenvedélyekből a higgadt szemmel, jóval megfontolással meglepetjük a két tény-állás érvét és elmerüvett, semmi esetre sem tudunk valamely végérvényes igazságot megállapodni.

A tudományok és művészetek teoretikus s gyakorlati fejlődését tehát — mint már tettebb jeleztük — az újítások után möbi törekvés jellemzi.

Kétségtelen, hogy vannak az emberi tudásnak új ága, melyekben a könynyelműség, a sebtiben való megmondolatlanság semmiféle nagyobb következményekkel nem jár, mert azt ugyan senki sem tartja valamely végtelen reingő csapásnak, ha például egy istókész nem futja be az a pályát, melyet valami csillagász torójával egybe szabott. De vannak aztan igenis oly szakmai a tudományoknak, melyekben minden megfontolatlanság végzetes, soha többé helyre nem hozható következményekkel járhat.

Küönösen két tudományág az, melyeket a legmesszebbre konzervativizmusnak kell irányítani, és ezek: az orvosi és a jogi tudományok.

A tudomány e két szaka egymáshoz rendkívül hasonlatos, mindkettőnek a gyógyítás a feladata. Míg az orvos a test-bajok gyógyítására törekszik, addig az igazságsgazdálkodás öre — a bíró — az erkölcs, a lélek betegét, elvégyedtetett óhajtja ismét egészségesékké tenni.

Nem félhetünk meg sebtiben, melyik fontosabb hivatás e kettő közül. A közömlenben megtörtént egynehány eset azon-

ban arra készít bennünket, hogy jelen alkalommal a jogsgazdálkodásuk terén uralkodó botránny állapotokhoz fűzünk egynehány reflexiót.

Ha a napilapok törvényeszeki rovatit figyelemmel kísérjük, szinte naponta találunk oly hírelt, mely szerint valamely felőbb bíróság az alsóbbokúnak ítéletét megváltoztatta és büntelenek ta-llálta az előbb elmarasztaltat, vagy pedig vétkesnek azt, a kit az alsóbb fórum ártatlannak mondott. Így, hogy a foko-zatos hatáskörű bíróságok ez is a tu-lajdonképpeni rendeltetés, mindazonáltal rendkívül feltűnő az a gyakori nézetel-érés és véleménykülönbség, a mely az egyes ítéletek között található. Hiszen ezek lá-तरa önkéntesül is az a kérdés ötkel fel, hogy egy esetleg szerveződött még ma-gasabb fórum nem akceptálna-e ismét valamelyik alsóbbokú bíróság ítéletét, homlokegyenest ellenkezőjé döntvén az immár jogerős, magasabb fokú ítéletet?

Mindezekelőtt aztán az következnek, hogy minálunk a bíróság ítélet nem bír rehabi-litáló erővel. A kriminalisztika e könynyelmű ítélkezése aztán azután a követ-kezményvel jár, hogy döntéseit a nagy-közönség nem tekint abszolút igazságak-nak, a mi igen fajdatlan következmé-nyekkel jár mindazokra, kiknek valaha törvény előtt volt dolguk.

A nagy Galeotto nem alszik és még sincs a rágalom ellen semmi remedium, mivel a bíróság felmentő verditke nem képes a gyámsít felőlteni elosztani.

Az ítélethozatalban gyakran a nyi-latközös szubjektivitásnak megtaláljuk azután metó-elentését azon esetekben, midőn a törvény ridég betűjezve való kénytelen ragaszkodni arra szorítja a bírót, hogy gyakran jóval meggyőződéses ellenérend-szűrsziorokkal kell büntetnie egy-egy meg-gondolatlan, könynyelmű csinnyt csak azért, mert a véletlen körülmények szerencsé-len csoportosulása ezt minősítettnek jel-legezik.

Ezen a mizérán óhajtott törvényhozá-sunk segíteni azzal, hogy az esküszökeze in-terémetny megmonosította minálunk. Nap-ról napra világozóbbá lesz azonban, hogy ennél az újításnál is megbosszulata magát a megfontolans nélküli siettség, mivel az esküszökeze bendezer számos oly sarkala-tonok hibásan rögzítettek, melyek mind-egyike egymagában vélem is elegendő döntő irólú szolgálta ezen be nem vált igazsá-gszolgáltatási rendszer megszüntetésére. A büntöség, vagy büntelenséggel kimondó verditke az egyének és családok élde, jó-

vendő sorsa felett dönt, még pedig oly-lekpen, hogy a felelőzéseknek már csak az ítélet formája s nem annak lényege ellen van helye. Fenmaradhat-e továbbá is teljesen változatlanul az olyan állapot, mely tisztán néhány polgár hangulatától teszi hógyzóvá a vádlottak és hozzátar-tozók egész existenciáját, mikor a jóval nagyobb tudással, képzettséggel és gyako-rlatokkal bíró szakbírókhoz ítélete meg a retorták hosszú sorozatán szűrdők át?

Igaz, hogy objektív szempontból te-kinthet, e mizériák megszüntése talán nem látszik annyira sürögőnek, hogy soron-kielőtt tárgyalásra igényel formálhat, de ha meggondoljuk, hogy azt a szerencsétlen-t, kit balvégtete a beiktott szent Justitia el kénszeríti, a mi körülmenyek kö-zött esaklyagan minden remény és biza-lom nélkül teszi kockára legdrágább kí-nesét, a becsületét anélkül, hogy tudná, vakot-e vagy hatot fog mutatni a kocka előlütében, akkor esakhamar meggyőző-déssé érlelődik bennünk az a hit, hogy az igazságszolgáltatás régtől a vajúdo kér-désset végtére is sürögően, gyökeresen kell megoldani.

Az érettségi vizsgák.

— Modernebb szellemet! —

Soha annyira érettségi botránny nem volt, mint az idén, s vehemensébből nem tá-madtak az érettségi-vizsgát, mint ebben az évben. És ennek dacára e sorok írójának az a határozott véleménye, hogy az érettségi-vizsgát fenn kell tartani. Fenn kell tartani azért, mert előlérese esetén a proletároknak, a félbemaradtak ellenbe-kek még nagyobb tömege önzölen el a munkás társadalmis s követelése magán-ka képzelt jogokat és kenyeret, kényel-met, gondolatlan, vídám életet.

En is átéltem, más is átélte az érettségi-vizsgát. És a ki egy kis ügyvelelv indúl neki az életnek, az a mikor kezébe nyúl az érettségi bizonyítványt, emel-kedett lelkkel hagyja el a középiskolát, mert éri a tudja, hogy megtette köte-lességet.

En a magam részéről mindig csodál-kozom azon, hogy a helyi publicistáink neki-ronatnak az érettséginek — a gyilkos-vizsgának. Nem is olyan gyilkos, nem is olyan nehéz vizsga az, a minőnek hirdeti. Ha a diák a négy felső osztályban tanul-jelét adta valamelyes szorgalmának, intelli-genciájának, nem igen van arra eset, hogy a kormánybizottság személy elbuktassa. Az ilyen diák háta meggett rendszeren ott all

a tanári-kar, s nem engedi, hogy a nagy-irú személy egy fiatal életét tönkretessen.

Szükség az az érettségi-vizsgára azért is, mert ellenkező esetben a középiskolai tanítás eredménye nullává deváldálna. Ha nincs a diáknak mitől tartani, ha nem lát maga előtt nagy akadályt, akkor a középiskola elveszti komoly jellegét és létezősültségét.

Minössze egy dolgot kellene változ-tatni, és erről komoly pedagógusok már vitakoztak is. A latin nyelvet ki közzé van az érettségi-vizsga tárgyai közül s helyette valami modern tudományt, például a művelődéstörténetet kellene be-illeszteni. Erre jóval nagyobb szükség-e van az életben a tanulóknak, mint a latin nyelvre, a melyből teljesen elegendő nyolc éven át heti két órai oktatás.

Apponyi Albert gróf kultuszminiszter teljesen modern, európai gondolkozású ember. A nit az előző kultuszminiszterek nagykép anketén elrontottak, reméljük, hogy ő helyre fogja hozni Reformálják a középiskola tananyagát, hoznak be modern szellemet a ridég anyag közé! Ebben az esetben kedvelő lesz az érettségi-vizsgára, nem lesznek revolverdurranások, érettségi panamak és egyéb olyan stilkák, a melyekre 8 éven keresztül készül a diák sok agyafúrtsággal és rafinériával

Gyilkosság a Lőcsei-úton.

Mulatás után a halálba.

Rémes gyilkosság történt hétfőn este Fűredi István lőcsei úti korszmája előtt. Slichta János 21 éves napzamos diák, kacsák közben *torkon szúrta* barátját, ifj. Plátko János 21 éves parcsalégényt, úgy, hogy az rövid nyelven azért alvázott *és holtan terült el az utca kövezetén*. A gyorsan előhívott orvos már csupán a halált konstathatálta.

Az egésnek korszmai összehallkoztak azok az oka. Slichta többé-mégvalé-zebben idogált már a lőcsei-úti Fűredi-korszmában, mikor betért oda Plátko János és a szomszéd asztalnál telepedett el. A lig ott néhány percig, Slichta kötődni kezdett vele. A veszekedésből esakhamar veredékek lett és Plátko a nálánál sokkal gyengébb Slichtát földöz vagyta. Slichta vértlen forgó szemekkel kimenekült a korszmából, de alig pár pillanat múlva ismét bemittott és rászólt Plátkóra, hogy jöjjön ki és ott mutassa meg a legény-ségét. Plátko tévelyg felkelt és kiment Slichtához, de rövid idő múlva sápadtan támaszkodó vissza az ajtón és a nyakából hatalmas sugárban lövelt ki a vér. A korszmáros orvoshoz küldte, hogy köztötsse be a sebt. Plátko tényleg megfogadta a tanácsot és kiment az utcára. Vagy 30 lé-pést haladhatott egyedül, mikor társai-kik a korszmából utána siettek, utolérték. Karon fogták, de alig tettek vele pár lépést, Plátko földönal terült el *és ott köszepén*. A nyakából oly erősen ömlött a vér, hogy minden kismenyedett, hatalmas vértösa tá-madt körülötte. Értéstettek a rendőrség- get, mely azonban megindította a nyomozást. A meggyilkoltat hullaszállító ko-csinn bevitték a városi kórházba. A gyilkos, ki beismerésben van, a rendőriök kezében reggel a tárgyletonél *elfekték*.

Gyilkosság.

Hulla a búza közt.

Lapunk legutóbbi számban csak rövid említettünk meg arról, hogy sal-gó paraszttársaság a tüzértankanya mó-gótt a szezokói hídnál egy holttestre buk-tak. A rendőrség a hulla keltét *Konka* Mária alsóbesi lakos személyében állapította meg. A rendőrség a hullát a kórház hullakamrájába szállítatta be. Vasárnap delélt volt az orvosenródi boncolás, melynek jegyzőkönyvéből kitétnk, hogy *Konka* Mária gyilkosságát áldozta. A karján látható széles *karérvágás* arra en-

Ez a Szaniszló Kálmán a legszenved-telemben mindazok közül, akik Kovácsék házáz csak látogatók.

Eltelenszenen füzönözök, azzal a bolond, fekteke sörényenye a fején; az a kis kun-kora bajusz, meg a villogó fekete szemek... De nagy virtus is az?

Öntudatlanul kihúta a bajuszkeféjét, a melyeknek egy darabka túlkör képezi hátlapját...

Az a fekete, dúsz haj, olyan tömört, mint akár a meimőd és olyan fekete...

Az ő hulla perze nem annyira sűrű, a mennyiben itt-ott egy kis folytonos-sági hiány mutatkozik már. Nincs kun-kora bajusz, de az a kemény tűksés szakát leberletváltatja minden héten, m nden másodikat napon...

Igaz, hogy az ő szemei már nem csillog-nak; de eléggé szelei s jószágos a nézésük...

És végre, nem közlekenyben, nem bizalmasab-vele az aranyos baba, mint akár melyik fiatal emberrel...

Megfigyelte: azoknak kerüli a tekinté-t is (a hadnagyra meg pláne rá se emeli a gyönyörű szemét, de soha); míg ellenben ő réá bírárn, szinte vakmerően ráveti, rajta nyugtatja az álomrontó szem-párlát...

Ha összevetni a tényeket, még arra az eredményre jut...

Egy alkonyaton, mikor a sűrűn be-fasztott alleeba értek, a hol azt hitte Balás Ágoston, hogy a töltejk hajló, kíméletes lombok beárnyékolják az ő iruló-pibéret arcolt, olyan alhatás hangon beszélte, mint egy breviumot morsólok szem-narista:

— Gi... Gi... Gittácska, mondom, édes kis Gitta, ne nevezzen engem ma-gácska mindig Balás Bácsinak.

— Hát hogyan?
— Hát egyszerűen Gu... Gusztó...
— Gusztók, mint a papa?
— Mondom, hogy: Gusztó...bácsinak... (Egyelőre még nem volt bátorsága hozzá, hogy a «bács» is lealkudta volna.)

Aztán hogy volna nem történt, arról bajos volna szímodt adni (hacsak az a melódikusnak kiejtett «Gusztó bácsi» nem, úgy ennek az indító oka...); de tény anyyi, hogy ezen az estén esett meg az, hogy Balás Ágoston a séta alkalmából, a melyet Mária névvel való bizalmas tár-salgással fűszerezett, meglockolták a néni előtt:

— Hejha! csak egy kis leány volt a világon, a kit én szerettim tudnék...

— És milyen névre hallgat az a kis leány? — kötdött föl, Karikásné.

— Hát azt, édes Mária nagysám, a keresztény kalendáriumban találhatod leg-

szebb névre ékesítették föl, a mint hogy az meg is írték őt: Margitnak, K...

Kovács: Margitnak hívják.

Öv. Karikás Földimóni úgy tett, mintha a képhelét legtermészetesebb dologot hallaná.

— Hát vegye feleségül a húgomat.

— Jaj de ideáné-és az apja?... di-degte-dadogta Balás Ágoston.

— Magának?... a testi-lelki jó barát-jának...?

— Hiszen éppen ez a baj...

— Baj az, hogy maga nagy poltron.

— És vajjon jönne e hozzám és vajjon tudna-e engem szeretni ez az édes jószág?...

— Hogy tudna szeretni...? Ebben a korban úgy van az ilyen kis teremtés, mint a zsenge repkény: odaküszik, odasi-mul mindén erősebb támaszhoz, úgy, hogy semmi idő se nem fejt le annak a kebléről, a ki egyszer a karjába zárta.

Balás Ágoston azt érezte ebben a percben, hogy ez az erős támasz csak ő lehet...

Megnyilatkozott szívének minden titkai-val, Mária néni előtt.

És az anyagi, az isteni Karikás Földimóni magára vállalta a közbenjárói szerepet.

(Folyt. köv.)

ged következett, hogy egy katona lelkesimeretét terhelte Konká Mária rejtelmes halála. A boncolási jegyzéknyom szerint a meggyilkolt nőnek mája és veszéje — valószínűleg rugások következtében — erősen meg volt sérítve, hat bordája pedig teljesen összeesett. *Balkarián és arcán szelcs kardvágás* látható, a mi ugyancsak valószínűleg teszi, hogy a gyilkosságokat katona követették el. A rendőrség minden lehetőséget elkövet, hogy világosságot derítsen a rejtélyes esetre, a mi idáig nem sikerült. A nyomozást nagyon megnehezíti, hogy katona kihalgatása igen nagy akadályokba ütközött. Ennek dacára, a nyomozást teljes erővel folytatják. A meggyilkolt asszonyt hétfőn temették.

== HIREK ==

* **Személyi híri.** Gr. Dessewffy Emil országgyűlési képviselő tegnapelőtt, kedden, leltűnő szépségű nejével városunkba időzött.

* **Katonaság köréből.** *Barer* Lajos m. kir. honvérezedése pénteken d. u. 2. érkezett Eperjessre, mely alkalommal az itt állomásozó honvédség fölött szemlélt tartott. Az ezredes — ki az itt tapasztaltakat feltegnyomban megelégedésének adott kifejezést — szombaton délelőtt utazott vissza Kassára.

* **Lelekesi vizsga.** Az eperjesi Kollégium theologiai szakán kedden volt a lelekesi vizsga, melyen Zelenka Pál püspök és Czékus László, mint a lelekes-vizsgáló bizottság tagjai is jelen voltak. A világiak részéről jelen voltak: Schmidt Gyula és Kubinyi Albert. A lelekesi vizsgák sikeresen lettek: *Mihola* János, *Bakay* Péter, *Mraz* Gyula, *Tóth* József és *Zeman* Béla.

* **Áthelyezés.** A király *Herky* Kálmán m. kir. kir. járárszolgálati ábrónak a turóczenzártmátróni járárszolgálatához saját kérelmére való áthelyezését megengedte.

* **Új orvos.** Dr. *Ormos* Béla orvos-tudós városunkban letelepedett a 5 Jókai-telep 1. sz. alatti lakásán rendeli d. u. 2-5.

* **Bücs-lakoma.** Ács Vilmos, kivезett öblüdi kir. közigyűző e napokban foglalja el új székhelyét. Barátai helyben, június 18-án kint távozás alkalmából bücs-lakomát rendeztek tiszteletére a Feketes- és egy emeleti helyiségben. Ács Vilmos távozás nem csupán barátai és ismerősei, de a nagyközönség rétegeiben is élénk sajnálkozást kelt. Hivatása új működési terén bizonyára szintén szeretettel és rokonszennel fog találkozni.

* **Érettség és gimnáziumban.** A helybeli kir. kath. főgimnáziumban az érettségi vizsgálatok ma csütörtökön veszik kezdetüket és szombat estig fognak tartani. Az érettségis *Szeber* Ede tanker. főgázgató lesz jelen.

* **Tanképző-vizsgálatok a tanítóképezőkben.** A tanképző-vizsgálatok a helybeli tanítóképezőkben nagyban folynak a g. or. kath. tanítóképezőkben e napokban már befejezést is nyernek. Az áll. tanítóképző-intézetben e napokban kezdik meg a szóbeli vizsgálatokat.

* **Közénevelési felmérés.** Dr. *Rosenberg* Mór úr egy bírsépről kifolyólag, eleinte által jóváhagyó ciklora *fizetendő összegből, 20 koronát* juttatott az úr. Nőgyűző népkönyv-alapja javára. A szíves adományért halál közönetet mond az *elnöknek*.

* **Halálhöz.** *Turko* János zongoratanonív június 16-án, életének 48. évében Sátoraljaylakán meghalt. Tenécske kezdeni ment végre Kassán, a hova rokoniak holttestét szállították. *Turko* János halála nagy részvétel kellett városunk közönsége körében is, miután hosszú időt át Eperjess működtött mint zongoratanonív s itt tartózkodása alatt a Széchenyi-körben is gyakrabban fellépett.

* **A színház-kérdéshez.** *(Az Eperjesi Lapok replikája.)* Immár nem foglalkozunk a kérdés érdemével. Ez már el van intézve. Ismétlések nem bocsátóznak, különben is fölösleges és szakszerűtlen. Marad minden, mint volt — ez az eredmény. Ezúttal csupán még az ügyállás és saját állás-pontunk, valamint a felidézett vita során követelt megartatásunk; igazolása érdekében szükségesnek tartjuk a következőket megjegyezni: Mi nem is sejtettük, — de az olvasóközönség sem — hogy az *Indiánvny.* és erre adott válaszukra az *EPERJESI LAPOK* hasábjain közölték *újabb cikk nem egy és ugyanazon szerzőtől ered.* Sejteltünk sem volt az nem is lehetett arról, hogy egy felidézett polemikában két különböző felidézést használjog rész véte — ugyanazon lap hasábján. Azon hiszembet tehát, hogy egy szerző tollából ered mindkét cikk, következetlenségnek vólidott út; azt fel sem teletéteztük, hogy cikkünkre adott választ nem az írta, a kihez tulajdonképp címzette volt. A második cikk szerzőjének tehát — ha a félreértést kiemelni akarta — meg kellett volna említenie, hogy 5 kőlen, önálló álláspontot foglal el, *nem azonos az* *Indiánvny.* szerzőjével és csupán negotiorum gestio-ból választ a mi cikkünkre. No de nem baj. Köszönjük egyébként a szíves jóindulatot, hogy nem vált-irridék. Igazán nagyon letelezős szerdetetreméltóság Esküztünk azonban, hogy névcs szűkesség diskrecióra. Nekünk oly kevés közlő a művelődési személyhez és előadásához, mint a *diszkre* cikkünkre az — *Indiánvny.* — hoz.

* **A rendőrkapitányi kinevezés.** Eperjes szab. kir. város képviselőtestülete jún. 16-án, szombaton tartott ülésében egyhangú lelkesedéssel kimondta, hogy a város rendőrkapitányává oly, jogi képesséssel bíró egyént kíván, ki a helyi rendszert ügykörében otthonossággal bír. A képviselőtestület ez irányú kérelmét magában foglaló határozatot egy háromtagú küldöttség, Schmidt G. úla vezetésével Dr. Csatóry Ágost és Dr. Müller Bertalan, vittek fel a vármegye főispánjához, aki a főispán kérdésére *Saly Gyöz* v. tanácsos személyében meg is nevezte azt az egyént, aki a pályázók közül a város közönsége leginkább tartana alkalmasnak a rendőrkapitányi állás betöltésére. A főispán a küldöttséget biztosított legteljesb jóakarattal a megígérté, hogy a város közönségének kívánóságát a lehetőség szerint méltányolni is fogja.

* **A mentőkisérte megkerézt.** Az Eperjesi Köri Tűzoltó- és Mentőegyesület mentőkisérte — melyet a Budapesti Mentőegyesületől vett át — hétfőn d. u. 2. megérkezett. A mentőkisérte teljesen jó karban van s egészen modern berendezésű.

* **Elhalasztott hangverseny.** Lapunk legutóbbi számban megemlékezünk arról, hogy a színtársulat tagjai e hét folyamán városunkban egy hangverseny rendezését tervezik. Most arról értesítenek bennünket, hogy a hangverseny a jövő hónapra halasztották el.

* **Törvényhatósági kögylőcs.** Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága jún. 25-ikén, hétfőn tartja rendeztes nyári évenyei kögylőcsét. A tárgyszorozat szerepelnek Werkerle, Kosuth, Darányi és Jekeliassay miniszterek kinevezését tudató leiratok is. A különböző számadatok és mérlegje jóváhagyásban kélvő több érdekes pontja is van a tárgyszorozatnak.

* **Nyári tanulmányok.** Az eperjesi kereskedők és kereskedő-ifjak június 16-17-iki nyári tanulmányok — dacára a kedvezőtlen időjárásnak — igen szépen sikerült. A nagyterem zsúfolásig megtelt kögylőcséggel s a vígan mulató társaság jó része egész a kor hajnali órákig maradt együtt. A mulatság sikerében jó része volt *Sümegh Gézának*, *Czemete* — fűrdő

új vendéglőcsének, ki úgy a pontos kihasználás mint az étetek és italok minőség tekintetében a legnagyobb mértékben kiderítette a közönség osztatlan elismerését.

* **A tűfsz-járvány.** Lapunk legutóbbi számban megemlékezünk arról a szomorú tényről, hogy Eperjess ismét fel-lepelt a tűfsz. Az első napokban // tűfsz-megbetegedés fordult elő. E héten mindössze két tűfsz-eset jelentettek be a hatóságánál.

* **Fényképezési sötét-kamárát** rendezte be Cattarino Sándor fényképezési cikkeik és gépek rakátora Eperjess s az t. amatőroknak — nem-vásárlóknak is — ingyenes használatra engedti át.

* **Évzáró-ünnepély.** Az eperjesi áll. tanítóképző-intézet június 14-ikén, csütörtökön tartotta évzáró-ünnepélyét a következők műsorral: 1. El. Kap. Gy. • *Árpád* síjja, karének; énekelte az intézet énekara. 2. Sipos A. • *A csayogány búcsúja*; zongoránál eladta Schenkner Irén. 3. Pleyel: • *Trisó.* Hegedű I., hegedű II., zongora, Előadók Rozonyi János, Delhányi Vilma, Kohányi Stefánia (I. hegedű), Vasady Ella, Huszovszky Irén, Murányi Szilvia (II. hegedű); zongorán kísérte Vass Izabella. 4. Stojanovics J. • *A madarak dalversenye*; zongorán kísérte, Schenkner Irén; előadók: Dörner Imr. Kozsár Irma, Szarka (szólo): Erdős Irén, Rigó (szólo): Szoboszlay Pálomka, Kakuk (szólo): Czékus Gabriella, Héja (próza): Sándor Iza, Fülemlé (szólo): Steinitzer Józsa, Pacsirta (szólo): Vass Iza, Bagoly (szólo): Rozonyi János. 5. Spindler F. • *A warburgi bevonulás*; zongorán előadta Tokoly Lenke. 6. Ábrányi E. • *Haadának rendületlen*; szavalt; előadta Wiener János. 7. Egeyvel a • *Faust*; c. operaből, Blumenthal J. átirata; hegedűn előadta Emeric Aranka, Molnár Lóna, Sply Valéria, Dörner Irén, La Borda Ióna (I. hegedű), Stollmann Szeréna, Toldy Anna, Debrő Margit (II. hegedű); zongorán kísérte Merz Erzsé. 8. *Szeretném* én hogy halgy... s. • *A Tróvatore*; c. opera I. lik felvonásból, karének; énekelte az intézet énekara. A gadak műsorában egyes száma igen szépen sikerült s a jelenlevő nagyszámú hallgatóközönség nem egyszer jutalmazta jószapsával a kedvesebb kedvesebb szereplőket.

* **Gyűjtő vállalat.** A mult heti nagy eszöcsök alkalmával a sárosvármegyei Megye (Medzan) község egyházának a lémenyebe beletöltött a villám, mitől a *háztól meggyuladt és egészen leégett.* Érdekes, hogy a villám a kémenyben keresztül behatolt a konyhába s útjában mindenütt hatalmas lyukak vájva, ugyanakkor a kémeny át éltűnt A paraszasszony, ki a konyhában éppen keményet dagasztott, elájult ugyan az órási légmennyomástól, de az jedsztégen állni semmi komolyabb baja nem történt.

* **Képviselelválasztás.** A girálri kerületben június 13-ikán volt a képviselő-választás, a mely iránt rendkívüli érdeklődés mutatkozott Dessewffy Emil gróf alkotmánybírói és Medveczky tót nemzetiségű kúrdöttek egymás ellen. Medveczky nem volt válogatás az igaztó szerekben. Kurirán tartott programbeszédében olyan törekvést jelezett, hogy a tót nyelvi és a tóttség jelvény uralkodó, a mely kijelentésért Kerekes Pál girálri szolgabíró tőle a szót megvonta. Minden erőlködés dacára azonban a harc rá név dicsietlen bukással végződött. A választás napján d. u. 2 órakor, a midőn Dessewffy Emil gróf 60 szavazattal cölönyben volt, visszalépett. Most az egyszer sikerült tehát a pánszláv inováztó megakadályozni. A sárosvármegyei példás hazafiasággal megtré. Elbizakodunk azonban nem szabad a Pirkó- és Medveczky-féle agitációknak, a pánszláv néplapoknak és rőpiratoknak nyomnak marad. Gyors és ható

hatós szereklről kell gondoskodnunk, hogy Sárosvármegye szűz találat ne teremjen ezeken se pánszláv gombák.

* **Megriazott betörő.** Főreidi laván léseai-úti kocsársom kocsársámjag ut-cára nyílt ablakait a mult héten egy ismeretlen ténzse kiféseltette és bemászott rajta az ivóhelyiségbe. Úgyállat, az ital csábitotta be a kedélyes betörőt, mert a sőtésben gazdálkodni kezdett a különböző tartalmú edények között. Addig válogatott, míg vigyázatlanságából felőlött nehézsátt. A csőrompölésre fölebrézt a kocsársom, előkapott egy husángot és rajtatöltte a gazdálkodó betörőn. Az sem fogta tréfára a dolgot, hanem egy pár úgrással kint tértett a nyitva hagyott ablakon, azután eltűnt az éj sötétjében. Eméklük csupán egy piros lövészbottot és egy katonagombot hagyott hátra az ablak párkányán, mik bizonyára ugyan azokban akadtak meg az ablak zsúrny és leszakadtak a hadfi felsőleg egyenruhájáról. A tettest természetesen nem sikerült kézkeríteni.

* **Építkezés miatt** Theisz Armin díszműrű, gyermekjelű, feygyverő — hangszerelőnek is nevezett. Fy. u. 58. számú háza közel kaputeleára alatt van. Úgyanott egy régi porlábó eladó.

== SPORT ==

Á. E. T. V. E. és a K. J. S. F. football-merkövés. Vasárnap délután a Kassai Jogász Sportegylet átrándult Eperjessre, hogy itt az Eperjesi Torna- és Vívőegyletet football-csapatával összemérelje erőjét és a két sportegylet között fellémlő barátságos viszonyt még állandóbbá tegye. Bár az idő nem volt kedvező, a játék mindvégig élénk és fölötöltb érdekes volt. *Eredmény: 0:0 — az E. T. V. E. javára.* A két egyelt legközelebbi találkozássa Kassán lesz, a K. J. Sportegylet jún. 24-iki tulipánversenye. A versenyen a kassai és eperjesi atlétikák kivül a beszte-rebenyájak, sárospataki is részt fognak venni.

Kirándulás a Csorbatóhoz. A Magyar Kárpátégyesület Eperjesi Osztálya jún. 24-ikén rendkívüli érdekes kirándulást rendez a Csorbat- és Poprád-tóhoz. Indulás reggel 5 órakor, visszakérzés Eperjesre ugyanaznap este 11 óra 45 perckor. Vasúti költség: oda és vissza 7 kor. Jelentkezni lehet az Oszlaty pénztárosaánál.

Kiadja a szerkesztőség

1601—1906. tkvi sz.

Árverési hirdményi kivonat.

A bírálri kir. járárszolgálat mint tkvi katasó közhatalmú hivatal 1016/06. ügyvis 65 koronát Bránnandi H. bírálri lakosok végre-hajlatok *Hölczel* Albin bírálri lakos végre-hajlatát szavendeli ellen 150 kor. 70 fillér, illetve 50 kor. tőkéskövetésnek és iránt végre-hajlati ügyében az árverést a bírálri kir. járárszolgálat területén B. a bírálri 3120. sz. tárgykéna A. 12. sor 306—307. k. ir. száma ingatlanból Hölczel Albin B. a bírálri 1. új parcellára a 6-2. szorzat alatt — örv. Hölczel Mór sz. Kurca Aloisza javára kelezésként dívegy használatára megartatással — 606 kor. kikiáltási árban azzai a hozzáadással rendel el, hogy a árnyban az ingatlan tulajdái a szolgalmi jogot megadólag terhezték kögylőcsére szükséges 5900 koronán alul adának el, s így módon az árverés hatálytalanná válik s a ingatlan tulajé a szolgalmi jogtól mentesen adatik el az azzal fölött megartandó árverésben.

A fennebb megjelölt ingatlan tulajék az 1906. évi *september 3-ik napján d. e. 10 órakor* e bíróság árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésben a megjelölt kikiáltási áron alól is eladati fog.

Árverési szándékúok tartomák az ingatlan kikiáltási árát 1016/06. ügyvis 65 koroná fölött kérelmezésv, vagy az 1881. Lk. t. c. 42. §-ban jelölt árfolyamslam szándékot és az 1881. évi november 1-jén 3533. sz. a két leg-működő árverés — sőtán kijelölt óradékélekterepárkiban a kikiáltott kelezet lehet, avagy az 1881. Lk. t. c. 170. §-a értelmében a kikiáltásnak a bíróság által előzetesen elhelyezkedő kikiáltott szabállyalrvi elismerésvét áll-szolgalmi.

Kir. járárszolgálat, mint teleknykövi hatóság. *Börtye*, 1906. május 25.

